

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

Epitaphivm Breve, Sev Enchiridion Monachorvm.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

motus & perfectus homo te dilexit & diligit in hoc mundo. Renouetur semper in me tui amoris sacer & purus affectus : & velut ignis desuper accensus, renes meos & cor meum exurat. Omnia quoque interiora mea purget & inflammet, vt nil vitiosum in me remaneat, quod oculos tuæ charitatis offendat.

2. O Deus meus, cordis mei scrutator verus, coram te est omne desiderium meum, & multiplex gemitus meus pro defectibus meis. Nam præ inopia internæ suauitatis ac charitatis, deficit sæpe spiritus meus. Offero igitur tibi desiderium cordis mei, in laudem nominis tui. Accipe vota mea in holocaustum matutinum, & oratio mea sicut incensum vespertinum ad te ascendat, & placeat in æternum. Amen.

EPITAPHIUM BREVE,
S E V
ENCHIRIDIION
MONACHORVM.

CAPITA HVIVS LIBELLI.

D E recta via iustorum, ad regnum calorum.	Cap. I.
De bona custodia cordis & oris.	I.
De frequenti inuocatione nominis Iesu & Mariæ.	III.
De certamine contra quotidiana vitia.	IV.
De optimis bonis anime.	V.
De vera & interna consolatione anime.	VI.
De recollectione cordis, in silentio oris.	VII.
De remediis, contra vanam gloriam & laudem.	VIII.
De munditia cordis à vitiis & passionibus occultis.	IX.
De vera pace cordis in virtutibus.	X.

CAPVT I.

De recta via iustorum, ad regnum calorum.

1. **V**ia iustorum recta facta est, & iter Sanctorum præparatum est. Quomodo? Per dolorem & laborem: sic enim intratur ad regnum calorum. Non est alia via, ad vitam æternam. Non. Recta sola via crucis? Ita est. Hanc Christus verbo docuit.

cuit, & sancto exemplo suo sequendam omnibus præostendit, hanc omnes sancti secuti sunt vsque ad mortem, iuxta illam Domini sententiam: *Intrate per angustam portam, que ducit ad vitam* O monache, quid facis in cella? Lego, scribo, colligo mella. Hæc animæ meæ solatiæ. Bene dixisti. Nam cella monachorû, in labore & studio librorum flagrare debet.

In choro.

2. O clerice, quid facis in choro? Lego, canto, crimina ploro. Rectè respondisti. Nam chorus clericorum, in canore & iubilo psalmorum occupari debet; & Deum corde & ore laudare, sicut angeli in cælo. O religiose, quid edis in mensa? Fel Christi, vulnera penso. Condoleo, numero, per singula vulnera ploro. Iulle & optime pensasti. Nam mensa egenorum, in mærore & fletu dolorem Christi versari debet, & Deo regrariari. O deuote, quid bibis in cœna? Bona dogmata, nectare plena. Rectè respondisti.

In mensa.

Nam cœna deuotorum, in sacra lectione & sensu verborum delectari debet. Nonne anima plus est quam corpus? Si sapit bonus haustus in ore, multo melius sapit bonus intellectus scripturæ in corde.

In cœna.

Mat. 6.

Nonne anima plus est quam corpus? Si sapit bonus haustus in ore, multo melius sapit bonus intellectus scripturæ in corde.

CAPVT II.

De bona custodia cordis & oris.

Psal. 38.

1. **D**ixi, custodiam vias meas; ut non delinquam in lingua mea. Numquam sis otiosus, nec verbosus, nec curiosus, nec cachinnosus. Ante laborem & in labore memor sis Domini Dei tui, ut te custodiat. Semper inter hostes versaris, & inter pericula maris fluctuas: ideo incessanter orandum est, ne vincaris à vitis, & in profundo malorum desperando submergaris. Sta firmiter, & nolis deficere in quotidiano certamine, & à tribus bestiis maxime caue.

Aduer sus
tres bestias
depugnandum.

2. Mane certa contra acediam, meridie contra gulam, vespere contra carnis lasciuiam. Canis vult diu dormire, lupus vult multum comedere, asinus vult in strato lasciuire. Canem excita virga, lupum percutere baculo, asinû flagella spinis acutis. Virga est timor mortis, baculus est ardor inferni, spinæ passio Christi, & sanctorum martyrum cruciatus. His tribus armis vincuntur vitia carnis.

CAPVT III.

De frequenti inuocatione nominis Iesu & Maria.

Psal. 118.

1. **A**diua me, & saluus ero. Stude Deum inuocare in omni opere, mane, meridie, & vespere cum sancto Daniele, & iuaberis in omni necessitate corporis & animæ. Iesû habe in corde, & eris mundus ab omni forde. Sit aue Maria sepe in ore, & repleboris

repleberis Spiritus sancti consolatione. Solitudo & silentium, oratio & ieiunium, arma sunt monachorum.

2. Laborare in die, vigilare & orare in nocte, sanctorum exercitium speciale. Hoc Deo & angelis est acceptum, dæmonibus contrarium, iuuenibus vtile, senibus delectabile, pigris graue, deuotis leue & suauē. Cū non potes bene vigilare, studeas Iesum inuocare, & fugiet à te diabolus bonorum inimicus. Si non potes dormire præ tristitia, studeas Mariam salutare cum lætitia: & aderit tibi angelus sanctus bonorum amicus. Si tēderē orare, studeas psalmos ruminare, & confortabit te Spiritus sanctus, consolator optimus, doctor intimus, illustrator cordis maximus.

CAPVT IV.

De certamine, contra quotidiana vitia.

1. **R**egnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud. Idcirco *Psalm. 119*
induc arma sanctæ crucis: certa, sicut fortis miles: stude, vt bonus clericus: ora, vt deuotus monachus: labora, vt fidelis Dei seruus, & eris in celo gloriosè coronatus. Clauus clauo expellitur, vitium virtute superatur. Ira silentio comescitur, gula ieiunio refrenatur. Otium labore fugatur, risus dolore calfatur. Odium amore necatur, hostis beneficio placatur.

2. Pax cordis patientia acquiritur; & qui alios leuiter arguit, indignationem citò incurrit. Parua enim rerū implicatio, multæ pacis est acquisitio. Sæpe hoc dicitur, & sæpe repetendū est, vt bene custodiat: nil dictu facilius, nil factu beatius, Christo referentē; Si scitis hæc, beati eritis, si feceritis ea. Verbosi multi, taciturni autem pauci. Cupidi multi, pauci paucis contenti. Nemo perfectè contentatur, nisi summo bono plenè fruatur.

3. Inops est omnis mensa, pane carēs & sale. Insipida refectio, si desit sacra lectio, & affluunt inania verba. Optimū ferculum animæ, verbum Dei audire, & bene masticare. Dulci cibo ille pascitur, qui sacris verbis delectatur. Diu aridus & indeuotus erit, qui vana libenter audit & quærit.

CAPVT V.

De optimis bonis anima.

1. **D**iligam te Domine virtus mea. Inter nobiles, nil virtute nobilius: inter ignobiles, nil vitio deterius. Inter pulchros & honestos, nil castitate pulchrius; inter scientias, nil sapientia altius; inter deuotos libros, nil vita Iesu Christi salubrius. Inter omnes preces & laudes Dei, nil Pater noster sanctius, nil Aue Maria dulcius, & angelis iucundius.

2. Om

Oratio
Dominica
exteris
præstat.

2. Omnia vota & desideria sanctorum, oratio Dominica excellit. Omnia enim dicta prophetarum & melliflua verba psal-morum & canticorum, plenissime & secretissime in se continet. Omnia necessaria petit, Deum summe laudat, Deo animam cõ-jungit, & de terra ad cælum leuat; nubes penetrat, & angelos transcendit. Beatus, qui attentè singula verba Christi pensat.

CAPVT VI.

De vera & interna consolatione animæ.

Apos. 2.
Manna
abscondi-
tum.

1. **V**incenti dabo manna absconditum, & nomen nouum. Manna absconditum est consolatio sancti Spiritus, de spe veniæ & contritione peccatorum, cum proposito bono & firma intentione se semper emendandi & proficiendi. Verax est Deus, & omnia verba eius vera sunt & firma. Fidelis & verus amicus non mentitur, nec agit in dolo cum proximo suo. Qui alium decipit, non est veritas in eo.

Nomen
nouum.

2. Qui de bono superbit, non est gratus nec fidelis Deo. Noli superbire, ne perdas donū, quod accepisti de cælo sine merito tuo. Curā habe de bono nomine, sed noli meliorem te fingere, nec sanctiorem aliis credere. Bona vita, bonum nomen facit, & qui malè se regit, bonū nomen perdit. Nomen nouum iterum acquirit, qui malos mores relinquit. Ille veraciter quasi hodie natus viuere incipit, qui in spiritu ambulare proponit, & omnia nociua vitat & spernit. Melior est bona fama ex sanctitate vitæ, quam odor vnguenti preciosi & diuitiæ multæ.

CAPVT VII.

De recollectione cordis, in secreto oris.

Isaia 24.

1. **S**ecretum meum mihi. Cùm distractus fueris ex colloquiis longis, recollige te iterum in longo silentio, intus manendo in secreto solus, & gemendo pro cõmissis. Citò fit distractio cordis, ex rebus visis & auditis, sed frequens oratio & interna cõ-punctio, expellat imagines noxias, & curas superfluas.

S. Monica
vox.

2. Qui nil cõmodi quærit, nec concupiscit in terris, & elongat se a tumultibus cunctis; potest citò liberè volare ad Christum in cælos, sicut ait deuotissima mater sancti Augustini in excessu mentis: Volemus, inquit, ad cælum fideles.

CAPVT VIII.

De remediis contra vanam gloriam & laudem.

Psal. 33.

1. **V**anitas omnis homo viuens. Noli extolli de aliquo bono cõ-ram hominibus; quia habes multos defectus intus, quos nouit Deus; & tu non vides nec ponderas, sicut debes. Qui lau-
dem

dem humanam quærit de singulari facto, sepe confusionem incurrit (Deo permittente) coram multis in aperto. Vana gloria & amor propriæ laudis decipiunt multos, priuando eos bonis æternis, vt patet in virginibus stultis.

2. Quid stultius, quàm vana diligere, & vera respicere? Quid peruersius, quàm Deum negligere, & hominem attendere? Quid amentius, quàm mundum aspicere, & cælum despicerere? Cor diuitis in terra, cor pauperis in cælo. Cor humilis sub Deo, cor superbi contra Deum.

CAPVT IX.

De munditia cordis, à vitiis & passionibus occultis.

1. **B**eatissimo mundo corde. Munda cor tuum à vitiis, vt verè sis bonus. *Matth. 5.*
 Quare miser vis laudari de bonis, quæ non habes? Vere ita despicabilis es in multis, vt meritò erubescere possis, quamuis libenter hoc non audis tibi dici ab aliis. Qui sunt, qui vanitatè amant; Qui humanam laudem affectant. Humilis & sibi ipsi vilis in veritate stat, & nunquàm se de bono eleuat: sed semper se humiliat, & peccatorè faterur & dolet. Inspice te rectè & interne, & noli leuiter credere linguæ alienæ & famæ ventosæ. Vidi laudantem socium suum in facie, & post tergum detrahentem pessimè. Consideraui arguentem amicum in charitate seriosè, & excusantem eum publicè ipso nesciente.

2. Quando veritas & charitas sibi obuiant, tunc quæ pacis & silentis sunt pariter tractat. Laua manus tuas ab opere peruerso, & prohibe labia tua à verbo otioso, oculos à visu nociuo, cor à cogitatu maligno, & eris mundus coram Deo. Sape lauas manus & faciem, ne displiceas hominibus; multo magis laua conscientiam tuam à vitiis, vt placeas Deo & angelis eius, qui vident abscondita cordis.

CAPVT X.

De vera pace cordis in virtutibus.

1. **B**eatissimo pacifico, &c. Cor purum diligit Deus, in pace habitat *Ibid.*
 Christus super humilem & mitem requiescit Spiritus sanctus. In tumultu perditur Iesus, in risu offenditur, in ira expellitur, in mendacio conspuitur, in detractione spoliatur, in dolo percutitur, in odio crucifigitur. Quicquid mali proximo ingeritur, Iesus sibi factum conqueritur.

2. Cauè offendere Deum, caueas scandalizare proximum, ad imaginem Dei factum. Reuoca errantem, instrue ignorantem; da bonum exemplum, tolle omne offendiculum; sequere Iesum patiendo opprobrium, pro malo restitue bonum, & recipies pro omni modico hic passo præmium æternum & gaudium cum angelis sanctis in regno cælorum. *Aduersus Iesum facis quicquid peccas.*

MANV.